

Osmnáct podpisů pod společným memorandem Kraje Vysočina a obcí o společném postupu při jednání o otázce potenciálního hlubinného úložiště jaderného odpadu

2.2.2023 - Jitka Svatošová | Krajský úřad Kraje Vysočina

Výňatek ze znění uzavřeného Memoranda

I.

Preambule

§ Vycházejíce ze společného přesvědčení o potřebě obnovy, zachování a trvalé ochrany přírodní a krajinnourbanistické hodnoty prostředí Kraje Vysočina;

§ vědomy si skutečnosti, že povinností České republiky jakožto státu využívajícího jaderné technologie je vyřešit problematiku ukládání jaderného odpadu a vyhořelého paliva;

§ majíce na paměti, že vyhořelý jaderný odpad je ožehavým tématem, které již desítky let rozděluje společnost v pohledu na jaderné technologie;

§ zdůrazňující význam součinnosti a koordinace společného postupu Zúčastněných stran,

dohodly se výše uvedené Zúčastněné strany na úzké spolupráci a společném postupu tak, jak je uvedeno níže:

II.

Zásady spolupráce

1. Uzavření tohoto Memoranda vytváří prostor pro úzkou spolupráci a koordinaci Zúčastněných stran při jednání se státními orgány o otázce potenciálního hlubinného úložiště radioaktivního odpadu, případně o dalších možnostech nakládání s radioaktivním odpadem, za účelem hájit zájmy obcí a práv obyvatel obcí Kraje Vysočina.

2. Cílem Memoranda je uskutečnění toho, že aktuálně prováděný výběr finální lokality umístění hlubinného úložiště radioaktivního odpadu bude proveden za podmínky respektování oprávněných zájmů dotčených obcí i kraje a po vypořádání veškerých důvodných rizik souvisejících s jeho umístěním.

3. Spolupráce bude uskutečňována formou výměny informací, vzájemnými konzultacemi, přijímáním společných stanovisek, společného postupu, poskytováním součinnosti či jinou formou v souladu s právními předpisy vyplývající z právního postavení Zúčastněných stran při přípravě a následném naplňování vzájemné koordinace v rámci přístupu k jednáním.

4. Spolupráce je založena na zásadě autonomie Zúčastněných stran při respektování obecně závazných právních předpisů.
5. Zúčastněné strany deklarují zájem na vzájemné otevřené komunikaci mezi sebou, ale i ve vztahu k veřejnosti, relevantním spolkům a zejména občanům dotčených oblastí Lokality Horka a Lokality Hrádek.
6. Účinná účast veřejnosti, tj. spolurozhodování obcí a občanů při procesu výběru lokality a následného umístění hlubinného úložiště radioaktivního odpadu, je základním předpokladem pro vznik vyváženého postavení mezi místními komunitami, občany dotčených obcí, regionální samosprávou (Krajem Vysočina) na jedné straně a centrální státní správou (Ministerstvem průmyslu a obchodu, resp. jemu podřízenou organizací Správou úložišť radioaktivních odpadů) na straně druhé. Tohoto vyváženého postavení může být dosaženo při respektování stanoviska dotčených obcí s navazujícími kroky při výběru lokality ze strany orgánů centrální státní správy a následným respektováním stanoviska obcí s umístěním a provozem HÚRAO na jejich území.

III.

Oblast spolupráce

1. Spolupráce Zúčastněných stran se bude týkat veškeré činnosti a postupů Zúčastněných stran při jednání se státními orgány o otázce hlubinného úložiště radioaktivního odpadu.
2. Zúčastněné strany jsou povinny vytvářet příznivé podmínky pro efektivní a účelnou spolupráci tak, aby přínos z realizace dané kooperace měly Zúčastněné strany.
3. Zúčastněné strany si kladou za cíl koordinovat přístup a jednotně prosazovat společné zájmy.
4. Zúčastněné strany se budou v oblasti specifikované v tomto článku aktivně podílet na plnění dohodnutých kroků, opatření a postupů v souladu s právním řádem.
5. Zúčastněné strany budou rovněž aktivně spolupracovat na vytvoření společného prohlášení adresovaného Ministerstvu průmyslu a obchodu a Vládě ČR, aby v rámci aktualizace koncepce nakládání s radioaktivním odpadem do tohoto dokumentu rozpracovala a implementovala i další varianty, jak naložit s vyhořelým jaderným palivem a nečinila v této věci unáhlené a nevratné kroky, s cílem prosadit změnu této koncepce.

IV.

Ustanovení společná a závěrečná

1. Memorandum se uzavírá na dobu neurčitou.
2. Memorandum nabývá platnosti dnem podpisu všech Zúčastněných stran a účinnosti dnem uveřejnění v informačním systému veřejné správy - Registru smluv.
3. Zúčastněné strany výslovně souhlasí se zveřejněním celého textu Memoranda včetně podpisů v Registru smluv. Zúčastněné strany se dohodly, že zákonnou povinnost dle § 5 odst. 2 zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), splní Kraj Vysočina.
4. Memorandum pozbývá platnosti dohodou Zúčastněných stran.

5. Účast Zúčastněné strany může rovněž skončit na základě jejího písemného oznámení doručeného ostatním Zúčastněným stranám na jejich adresu dle tohoto Memoranda, případně na adresu, kterou Zúčastněné strany později označí za svou doručovací adresu, že nemá zájem být dále Memoranda účastna, a to ke konci kalendářního měsíce, v němž došlo k doručení tohoto oznámení poslední ze Zúčastněných stran.

6. Memorandum může být měněno či doplňováno pouze ve formě písemných číslovaných dodatků podepsaných všemi Zúčastněnými stranami.

7. Se vzájemně poskytnutými informacemi dle Memoranda budou Zúčastněné strany nakládat v souladu s právními předpisy a nikoli na újmu ostatním Zúčastněným stranám.

8. Zúčastněné strany budou v nezbytné míře vhodným způsobem informovat své orgány, jakož i jiné osoby či subjekty, u kterých to bude potřebné či vhodné, o přijetí Memoranda, stejně jako o obsahu a rozsahu vzájemné spolupráce.

9. Zúčastněné strany shodně prohlašují, že si toto Memorandum před jeho podepsáním přečetly, že bylo uzavřeno po vzájemném projednání podle jejich pravé a svobodné vůle určitě, vážně a srozumitelně, nikoliv v tísní nebo za nápadně nevýhodných podmínek, a jeho autentičnost stvrzují svými podpisy.

10. Memorandum je vyhotoveno v osmnácti stejnopisech s platností originálu, z nichž každá ze Zúčastněných stran obdrží po jednom.

Memorandum uzavřely kraj i obce: Kraj Vysočina, obec Boršov, městys Budišov, obec Cejle, městys Dolní Cerekev, obec Hodov, obec Hojkov, obec Milíčov, obec Mirošov, obec Nárameč, městys Nový Rychnov, obec Oslavice, obec Osové, obec Rohozná, obec Rohy, obec Rudíkov, obec Vlčatín

„Memorandum o společném postupu dává na papír naši dohodu s obcemi. Budeme partnery zejména při jednání se státem ve věci ukládání radioaktivních odpadů. Se zástupci obcí a spolků obou vysočinských lokalit se na kraji pravidelně setkávám už dva roky, jasný postoj rady jsme si vepsali i do programového prohlášení a dnešní podpis je tak stvrzením těchto aktivit, které směřují ke společnému cíli – nastavit přehledný a transparentní proces, který zohlední zájmy a obavy dotčených obcí,“ uvedla Hana Hajnová, náměstkyně hejtmana Kraje Vysočina pro oblast regionálního rozvoje a územního plánování.

Obce na Vysočině postrádají uspokojivou možnost aktivně vstoupit jako plnohodnotný partner už do procesu výběru lokality, pokračování i samotné realizace průzkumů a upozorňují na absenci nutnosti vydání souhlasu k jakýmkoli pracím v jejich spádovém území.

Vláda ČR už v lednu schválila návrh zákona o řízeních o hlubinném úložišti radioaktivního odpadu. Návrh, který bude v následujících týdnech projednávat Poslanecká sněmovna PČR počítá s tím, že finální výběr lokality pro úložiště jaderného odpadu musí být podpořen souhlasem obou komor Parlamentu ČR. Náměstkyně hejtmana Kraje Vysočina Hana Hajnová k přípravě tohoto zákona řekla, že má informace od poslanců z Vysočiny, že připravují pozměňovací návrhy tohoto návrhu směřující k posílení role obcí. „Na rozdíl od státu se Kraj Vysočina k obcím chová jako partner. I obce chápou zájmy státu, ale i zástupci státu musí vzít na vědomí, že starostové byli zvoleni, aby pro své občany prosazovali to nejlepší. Pokud se má do lokality přistěhovat nějakých 500 rodin, chceme být připraveni. A proto máme mnoho otázek a není dobře, že zůstávají bez odpovědí. Na jedné straně stát žádá obce o partnerství, ale z druhé strany ho neudrží, tak se nemůže divit, že ta číse jednou přeteče a my k tomu jednacímu stolu přestaneme chodit. I když se to za 30 let nestalo,“ uvedl starosta Dolní Cerekve Zdeněk Dvořák.

Úložiště má na vybrané lokalitě vzniknout do roku 2065. Nyní je vyhořelé jaderné palivo z obou českých jaderných elektráren ukládáno do meziskladů v jejich areálech.

<https://www.kr-vysocina.cz/osmnact-podpisu-pod-spolecnym-memorandem-kraje-vysocina-a-obci-o-spolecnem-postupu-pri-jednani-o-otazce-potencialniho-hlubinneho-uloziste-jaderneho-odpadu/d-4118221>